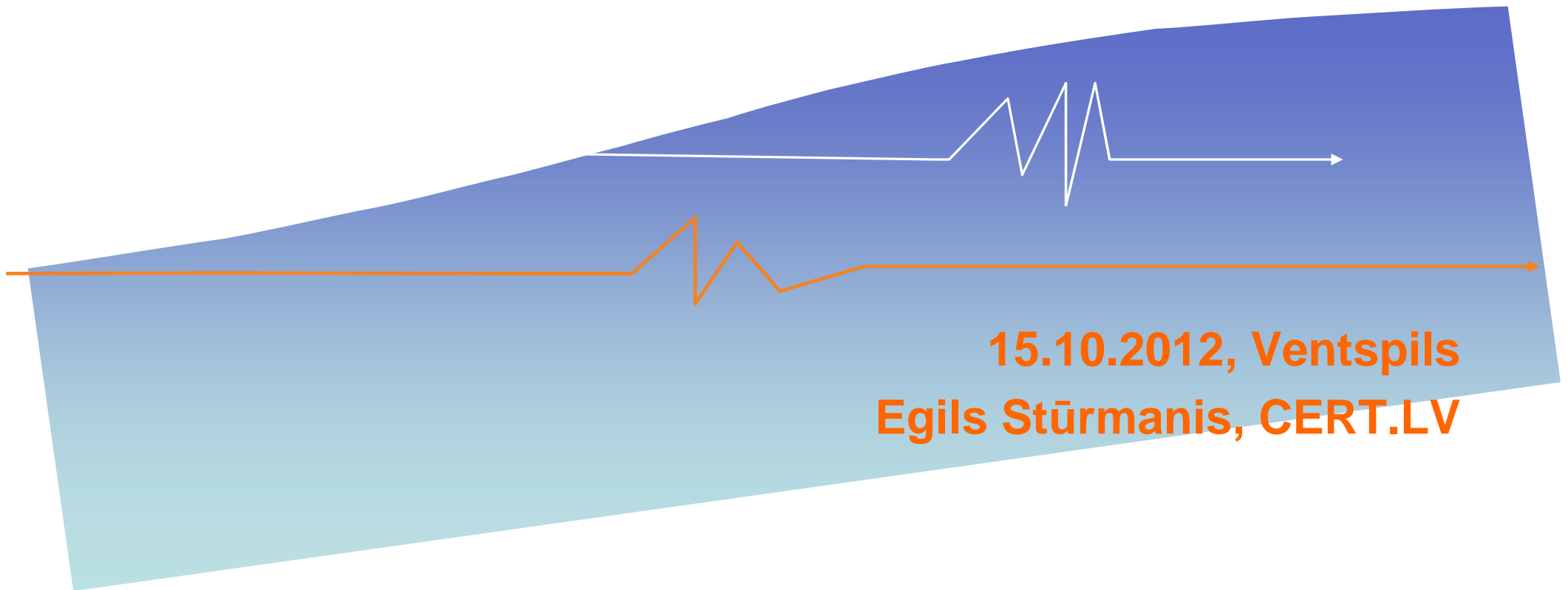

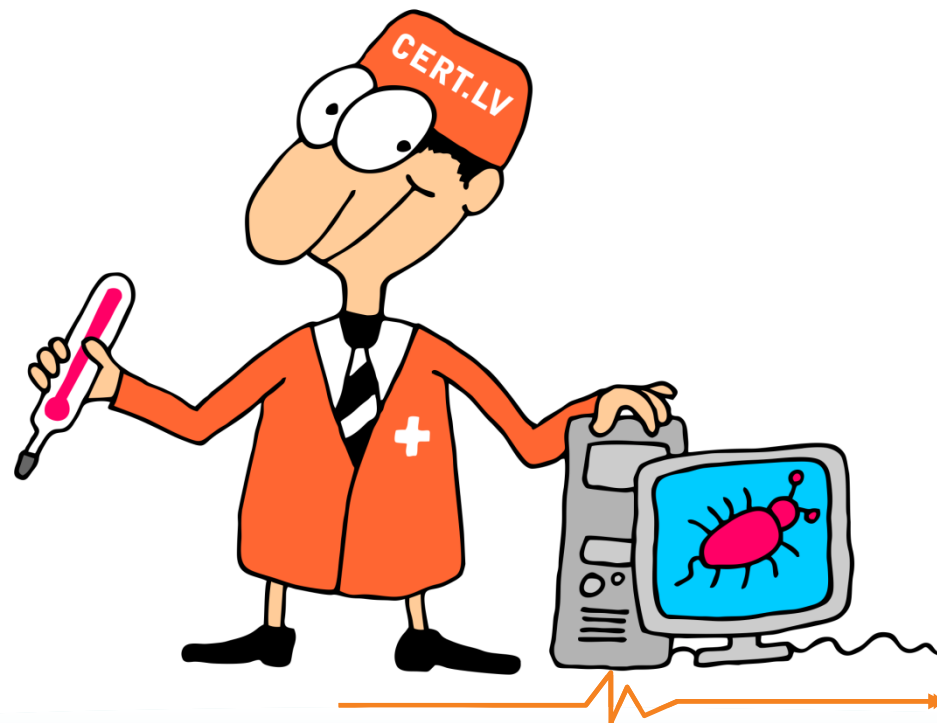
Prasme pasargāt sevi digitālajā laikmetā

**15.10.2012, Ventspils
Egils Stūrmanis, CERT.LV**

Kas ir CERT.LV?

“Ģimenes ārsts” un
“ugunsdzēsējs” e-vidē

Digitālais laikmets: iespējas un riski

- Informācija
- Saziņa, sociālie portāli
- Interneta banka
- E-paraksts
- Tiešsaites pakalpojumi
- Vīrusi
- Hakeri
- Maldinoši piedāvājumi
- Informācijas zādzība
- Finansiālie zaudējumi

Vai esi Interneta profiņš?

Apdomā pirms publisko attēlus internetā!

Padomā, vai šie attēli neaizskar un nekaitē Tev, Taviem draugiem, klasesbiedriem, vecākiem vai jebkurai citam cilvēkam, kas attēlots fotogrāfijā. Pēc tam, kad attēls ir „ielikts” internetā, to vairs nevar iznīcināt vai padarīt par nebijušo.

Lieto drošas paroles!

Katram portālam izmanto citādāku paroli. Veido to pietiekami sarežģītu, lai to nevarētu uzminēt pat tie cilvēki, kas Tevi labi pazīst!

Nesarunā tikšanās ar tīklā satiktajiem paziņām!

Atceries, ka tīklā satiktie cilvēki ne vienmēr ir tie, par ko izliekas! Sargā sevi, lai nevienam nevar nodarīt Tev pāri! Nepiekrīti tikties ar nepazīstamiem cilvēkiem nomajās vietās, kur nav neviena, kas nepieciešamības gadījumā varētu Tev palīdzēt.

Neraksti aizskarošus komentārus!

Cilvēki, kas aizvaino citus, paši jūtas nelaimīgi. Taču, aizvainojot citus, nevienam laimīgāks nekļūst. Nesāpini apkārtējos! Esi iecietīgs pret citu viedokli, dzīvesveidu, dzīves uzskatiem.

Neatklāj datus par sevi nepazīstamiem cilvēkiem!

Nebūt ne visi, ko Tu satiec virtuālajā vidē, ir tie, par ko uzdodas. Bieži vien ļaundari slēpj savu patieso seju, Nebūt ne visi, ko Tu satiec virtuālajā vidē, ir tie, par ko uzdodas. Bieži vien ļaundari slēpj savu patieso seju, lai vieglāk piekļūtu Tev, Taviem radiem un draugiem. Jo vairāk Tu par sevi atklāsi, jo vieglāk viņi varēs nodarīt Tev pāri reālajā dzīvē. Neatklāj, kā Tevi sauc, kur Tu dzīvo, kas ir Tavi vecāki vai kādas mantas Tev ir mājās.

Vai esi Interneta profiņš?

- Par IT drošības incidentiem var ziņot CERT.LV - cert@cert.lv
- IT drošības izglītošanas portāls - www.esidross.lv
- CERT.LV mājas lapa - www.cert.lv

Mēstules nav vēstules!

Ignorē mēstules, ko saņem no nepazīstamiem cilvēkiem. Neatsaucies to „villinošajiem” piedāvājumiem. Visbiežāk tie ir mēģinājumi izkrāpt Tavu naudu. Mēstules var izfiltrēt, un par tām var sūdzēties.

Darbības internetā nav anonīmas!

Tavas darbības internetā nav anonīmas! Vajadzības gadījumā tām var izsekot gan skolotāji, gan vecāki, gan likumu sargājošas iestādes.

Rūpējies par datora veselību!

Neinstalē nezināmas izcelsmes programmas datorā, ko Tu lieto. Programma ļoti viegli var „izlikties” par spēli, bet patiesībā būt vīrusus, kam Tu pats paver ceļu uz savu datoru.

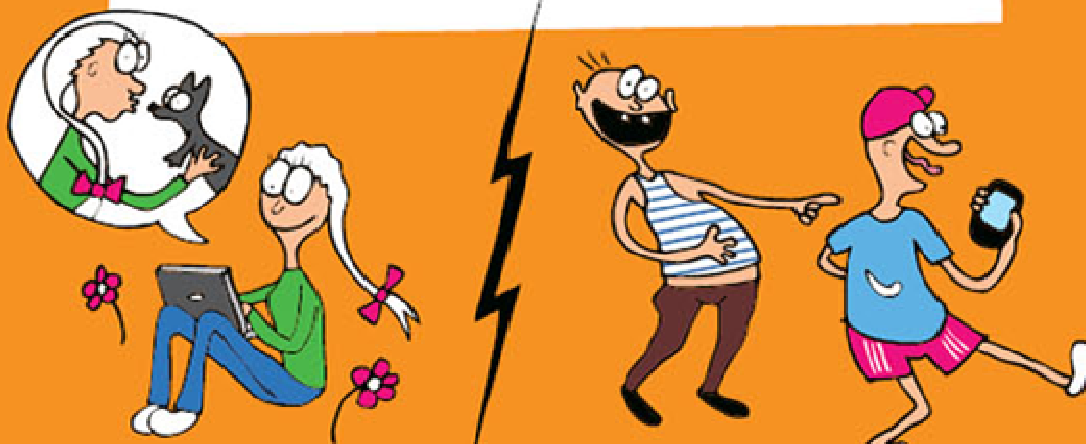

Ja Tu:

- saņem nepatīkamas, aizvainojošas vēstules internetā,
 - esi saskāries ar nepatīkamiem materiāliem internetā,
 - esi pamanījies aizdomīgas darbības internetā,
 - esi satraukts par savu drošību internetā,
- pastāsti par to saviem vecākiem vai kādam citam no pleaugušajiem, kam uzticies! Vari zvanīt Bērnu un jauniešu bezmaksas uzticības tālrunim 116111 vai rakstīt uz: zinojumi@drossinternets.lv vai abuse@cert.lv

Apdomā pirms publisko attēlus internetā!

Padomā, vai šie attēli neaizskar un nekaitē Tev,
Taviem draugiem, klasesbiedriem, vecākiem vai
jebkurai citam cilvēkam, kas attēlots fotogrāfijā.
Pēc tam, kad attēls ir „ielikts“ internetā, to vairs
nevar iznīcināt vai padarīt par nebijušu.

Lieto drošas paroles!

Katram portālam izmanto citādāku paroli.
Veido to pietiekami sarežģītu, lai to nevarētu
uzminēt pat tie cilvēki, kas Tevi labi pazīst!

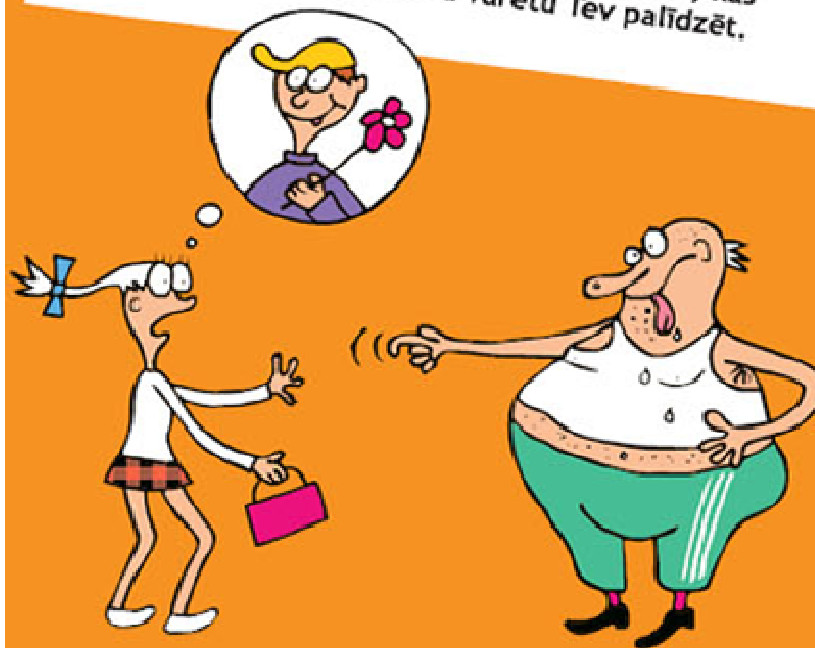
Neatklāj datus par sevi nepazīstamiem cilvēkiem!

Nebūt ne visi, ko Tu satiec virtuālajā vidē, ir tie, par ko uzdodas. Bieži vien ļaundari slēpj savu patieso seju, lai vieglāk piekļūtu Tev, Taviem radiem un draugiem. Jo vairāk Tu par sevi atklāsi, jo vieglāk viņi varēs nodarīt Tev pāri reālajā dzīvē. Neatklāj, kā Tevi sauc, kur Tu dzīvo, kas ir Tavi vecāki vai kādas mantas Tev ir mājās.

Nesarunā tikšanās ar tīklā satiktajiem paziņām!

Atceries, ka tīklā satiktie cilvēki ne vienmēr ir tie, par ko izliekas! Sargā sevi, lai neviens nevar nodarīt Tev pāri! Nepiekrīti tikties ar nepazīstamiem cilvēkiem nomaļās vietās, kur nav neviena, kas nepieciešamības gadījumā varētu Tev palīdzēt.

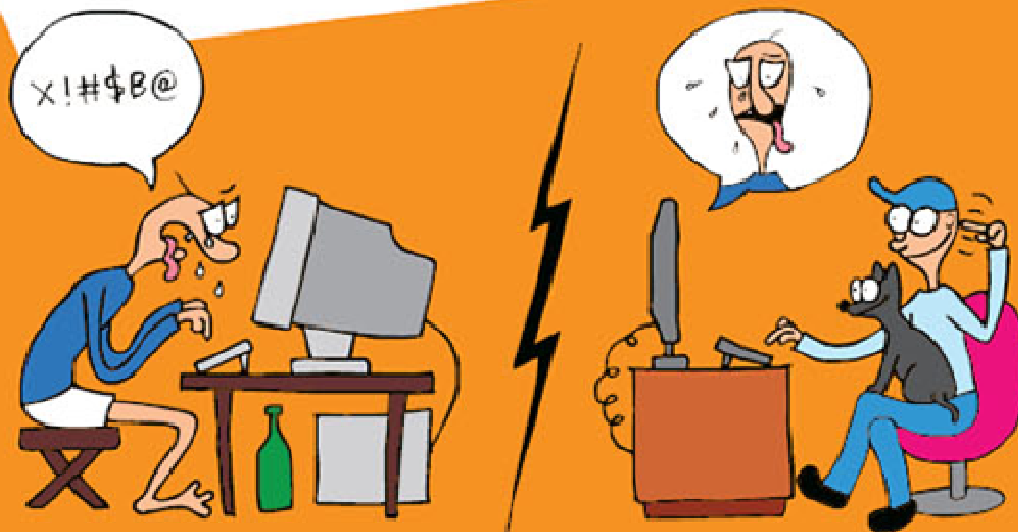

Darbības internetā nav anonīmas!

Tavas darbības internetā nav anonīmas! Vajadzības gadījumā tām var izsekot gan skolotāji, gan vecāki, gan likumu sargājošas iestādes.

Neraksti aizskarošus komentārus!
Cilvēki, kas aizvaino citus, paši jūtas nelaimīgi. Taču, aizvainojot citus, neviens laimīgāks nekļūst. Nesāpini apkārtējos!
Esi iecietīgs pret citu viedokli, dzīvesveidu, dzīves uzskatiem.

Mēstules nav vēstules!

Ignorē mēstules, ko saņem no nepazīstamiem cilvēkiem. Neatsaucies to „vilinošajiem” piedāvājumiem. Visbiežāk tie ir mēģinājumi izkrāpt Tavu naudu. Mēstules var izfiltrēt, un par tām var sūdzēties.

Neiepērcies internetā bez vecāku ziņas!

Nesniedz internetā savas vai vecāku kredītkartes datus, iepriekš neapspriežoties ar vecākiem. Atceries – izmantojot kredītkartes datus, var nozagt visu naudu, kas pieejama ar šo karti.

Rūpējies par datora veselību!

Neinstalē nezināmas izcelsmes programmas datorā, ko Tu lieto. Programma ļoti viegli var "izlikties" par spēli, bet patiesībā būt vīruss, kam Tu pats paver ceļu uz savu datoru.

Kā sevi pasargāt?

- Antivīrusu programma, kas regulāri jāatjaunina
- Atjaunināta programmatūra – pārlūkprogrammas
- Neklikšķināt uz aizdomīgām saitēm
- Kritiska pieeja sensacionāliem paziņojumiem

Nedarīt virtuālajā vidē to, ko jūs nedarītu reālajā vidē!

PAR MUMS

DROŠĪBA
INTERNETĀ

PĒTĪJUMI

KONKURSI

DROŠĀKA
INTERNETA DIENA
2012

E-PRASMJU
NEDĒĻA 2012

KONTAKTI

Sākumlapa

Sākumlapa

04 SEP '12

Atpakaj uz skolu!

Drošāka interneta centru koordinators *Insafe* tiks jau trešo gadu pēc kārtas organizē *Atpakaj uz skolu!* kampaņu, kuras ietvaros publicē dažādus noderīgus mācību materiālus, kas palīdz diskutēt un pārrunāt ar bērniem interneta došības jautājumus.

Materiāli tiks publicēti katru dienu *Insafe* mājas lapā, tie pieejami angļu valodā. **Materiālus un vairāk informācijas atradīsiet šeit >>>**

Sīkāk »

03 SEP '12

Septembra sveiciens!

Sveiciens visiem skolas gaitas uzsākot vai turpinot arī no mums!

Vēlam tev veiksmīgu jauno mācību gadu!

Skola skaista skola liela
Tur kur zināšana liela
Tur mums daudz ir prieka
Un skola mums ir tikai viena
Tāpēc visi sacīsim
Skolā gribam ieti mēs :)

Septembra priekam vari uzspēlēt spēlīti un saliec puzzle ar skaistiem, krāsainiem zīmuliem! <http://ej.uz/km2t>

Sīkāk »

30 JŪ '12

SKOLAI ESI ĢATAVS?

- Vienmēr gatavs!
- Ir taču vēl laiks! Visu vēl paspēšu!
- Ak nē... jau???

BALSOT!

NVO IZMANTO IESPĒJU

PELE, DROŠĪBA UN INTERNETS

Tu esi nonācis interaktīvā spēlē par drošību internetā **PELE DROŠĪBA UN INTERNETS**. Spēle veidota tā, lai tev būtu jautri un interesanti, tu attīstītu savas spēlētāja prasmes un uzzinātu arī ko jaunu par drošību internetā!

Spēlē sniegti pamata padomi drošākai interneta lietošanai, vairāk informācijas uzzināsi www.drossinternets.lv!

SPĒLĒT >>>

LEJUPIELĀDĒT >>>

Tēmas

- Ap un par drošību (31)
- Darbā (18)
- Ieteikumu lāde (31)
- Mājās (29)
- Notikumi pasaulē (2)
- Pasākumi un notikumi (7)
- Publiskās vietās (20)
- Raksti (1)

Saišu lenta

- Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija – CERT.LV
- LR Satiksmes ministrija
- LV CSIRT iniciatīva
- Net-Safe Latvia Drošāka interneta centrs

Publikāciju kalendārs

septembris 2012						
P	O	T	C	P	S	Sv
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Droša mājas bezvadu tīkla konfigurācija

Vienā no iepriekšējiem Līvas Lāces rakstiem „Kā lietot bezvadu internetu mājās?” tiek uzsvērtas pašas būtiskākās lietas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu...

AKTUĀLIE RAKSTI

Surogātpasts jeb spams

Surogātpasts jeb spams ir parasti nevēlams e-pasts, kas tiek izsūtīts masveidā ar mērķi reklamēt kādu preci vai pakalpojumu. Bieži rodas...

Kas jāzina, lai droši lietotu „facebook.com”?

Jau iepriekš rakstā „Kas jāzina, lai droši lietotu „draugiem.lv”?” apskatījām dažādus drošības jautājumus, ar kādiem nākas saskarties, lietojot šo sociālo...

Laipni lūdzam mājaslapā

ESI DROŠS!

Šī mājaslapa ir paredzēta ikvienam, kurš rūpējas par sava datora drošību un savu drošību internetā. Mājas lapu uztur Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija (CERT.LV) un tajā informācijas tehnoloģiju speciālisti no LV-CSIRT iniciatīvas grupas sniedz padomus, dalās pieredzē, kā arī ir gatavi atbildēt uz Jūsu jautājumiem par Jūsu datora drošību un Jūsu drošību internetā.

Jaunākie raksti

- Droša mājas bezvadu tīkla konfigurācija
- Mac OS drošība
- Yahoo uzlauzts – publiskoti neskaitāmi lietotājvārdi un paroles
- Surogātpasts jeb spams
- Kas jāzina, lai droši lietotu „facebook.com”?

Tēmas

- Ap un par drošību (23)
- Darbā (16)
- Ieteikumu lāde (23)
- Mājās (24)
- Notikumi pasaulē (1)
- Pasākumi un notikumi (6)
- Publiskās vietās (16)

Saišu lenta

- Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija – CERT.LV
- LR Satiksmes ministrija
- LV CSIRT iniciatīva
- Net-Safe Latvia Drošāka interneta centrs

Publikāciju kalendārs

maijs 2012						
P	O	T	C	P	S	Sv
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			
« Apr						

Populārākie krāpšanas veidi internetā

Būtu jau labi, ja Iestajā brīdī vienmēr varētu bez šaubīšanās pateikt šos vārdus. Vienkārši saprast, ka kāds cenšas Jūs apkrāpt...

AKTUĀLIE RAKSTI

2012. gada 27. februāris

2

Kā atpazīt pikšķerēšanu?

Jau iepriekšējos rakstos par pikšķerēšanu ("Pikšķerēšana jeb, kā atdot savu naudu katram gribētājam" un "3 padomi – kā pasargāt sevi...")

2012. gada 23. februāris

2

Kas jāzina, lai droši lietotu „draugiem.lv”?

Šodien vairs neviens nerunā par sociālo tīklu un portālu augošo popularitāti pasaulē. Tas jau ir noticis fakts! Pasaule ir "socializējusies"...

Laipni lūdzam mājaslapā

ESI DROŠS!

Šī mājaslapa ir paredzēta ikvienam, kurš rūpējas par sava datora drošību un savu drošību internetā. Mājas lapu uztur Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija (CERT.LV) un tajā informācijas tehnoloģiju speciālisti no LV-CSIRT iniciatīvas grupas sniedz padomus, dalās pieredzē, kā arī ir gatavi atbildēt uz Jūsu jautājumiem par Jūsu datora drošību un Jūsu drošību internetā.

Jaunākie raksti

- Populārākie krāpšanas veidi internetā
- Kāda vīrieša datorā Datorologs uzgājis 110 vīrusus!
- Pārbaudi sava datora veselību pie Datorologa!
- Kā atpazīt pikšķerēšanu?
- Kas jāzina, lai droši lietotu „draugiem.lv”?

Jaunākie komentāri

Īsumā

- E-iespējas nāk kopā ar jauniem riskiem
- Par sava datora drošību ir jābūt pārdomātām
- E-vidē jābūt prātīgiem un piesardzīgiem
- Aizdomīgās situācijās jāmeklē vecāku, skolotāju vai speciālistu palīdzība

Paldies par uzmanību!

<http://www.cert.lv/>

<http://twitter.com/certlv/>

cert@cert.lv

